Etelä-Pohjanmaan matkailustrategian ensimmäinen vuosi

8.12.2021

Kuva: ”Vieraanvarainen Etelä-Pohjanmaa” – Matkailustrategian tiivistelmä.

Vieraanvarainen Etelä-Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaan matkailustrategia 2020-2028 ja toimenpide-ehdotukset 2020-2025 julkaistiin 15.12.2020 eli noin vuosi sitten. Strategian laadinta aloitettiin Suomen matkailun supervuonna 2019 ja lopulta julkaistiin toimialaa moukaroineen koronavuoden 2020 lopulla. Strategian ensimmäinen vuosi osoittautui toimialalle edelleen haasteelliseksi. Alkuvuoden epävarmuus ja rajoitukset vaihtuivat kotimaisen matkailun huippukesäksi. Maakunnassamme, yöpymisten lukumäärällä mitattuna, oli heinäkuussa lähes 25 % kasvu verrattuna vuoteen 2019. Loppuvuonna väestön rokotekattavuuden nousu ja koronapassin käyttöönotto, mutta samalla koronatartuntojen määrän kasvu ja työvoimapula haastavat yrityksiä edelleen monin tavoin. Matkailualan kehittäjät tasapainoilevat toimissaan ja yrittävät osaltaan tukea selviytymisessä, toivottavasti pitäen katseen strategiassa.

Yksivuotias kasvaa ja kehittyy

Matkailualaa on kuvattu jo vuosia toimialaksi, joka on jatkuvassa muutoksessa. Alustatalous, myynnin ja ostamisen monikanavaisuus, matkailijan kuluttajakäyttäytymiseen vaikuttavat trendit sekä näkymättömät uhat, kuten Covid-19 pandemia, tulevat näkyviksi liiketoimintaan vahvasti vaikuttaviksi ilmiöiksi. Joihinkin voidaan varautua ja toisiin ei, mutta kaikesta voidaan oppia ja osin mukautua. Myös strategian täytyy olla reaktiivinen ja päivitettävissä.

Kumppanuusverkostot matkailuelinkeinon kasvun tukena -hankkeessa tuotettu matkailustrategia oli eteläpohjalaisen laajan matkailutoimijajoukon yhdessä laatima. Guide – Tiedolla kestävää matkailua -hankkeessa jatketaan strategian jalkauttamista, seurantaa ja mahdollista päivittämistyötä. Strategian laadinta on iso prosessi, mutta sen toteuttaminen vielä isompi. Strategian toteutumiseksi laadittiin 78 toimenpide-ehdotusta, joista osaan on jo tartuttu.

Elinvoimainen. Elämyksellinen. Empaattinen. Ehdottomasti Etelä-Pohjanmaa.

Jotta päästäisiin otsikon mukaiseen eteläpohjalaisen matkailun vision toteutumiseen, täytyy strategiassa esitettyihin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin sitoutua. Guide-hankkeessa toteutetut vastuutahotapaamiset todettiin tarpeellisiksi strategian mieleen palauttamisessa ja toteutumisen seurannan kannalta. Kuuden eri vastuutahon kanssa käydyissä keskusteluissa kävi ilmi, että strategiaa on hyödynnetty esimerkiksi hankesuunnittelussa ja alueellisten strategioiden valmistelussa, yrityksille kohdistuneiden toimenpiteiden suunnittelussa ja tarkastelussa ollaanko toimenpiteissä matkalla haluttuun suuntaan.

Toimialaa kehitetään yleisimmin kehittämishankkeilla. Etelä-Pohjanmaalla on käynnissä kolmisenkymmentä matkailun maakunnallista, alueellista ja yksittäisen kohteen kehittämishanketta. Jokainen niistä toteuttaa strategiaa joko suoraan tai epäsuorasti. Kehittämistyö kohdistuu eteläpohjalaisen matkailun tunnettuuden lisäämiseen, toimintaympäristön vahvistamiseen, kestävyyteen ja vastuullisuuden edistämiseen, digitaalisen asiakaspolun kehittämiseen matkailuyrityksissä sekä kansainvälisyyden edistämiseen eli juurikin asetettuihin strategisiin tavoitteisiin.

Strategian seurannan haasteena on, kuinka se toteutetaan. Jokainen on yhtä mieltä siitä, että seurannan dokumentointi on tärkeää. Ilman seurantaa päivitystyö rakentuu arvailujen ja toiveiden varaan. Strategian julkaisemisen jälkeen on syntynyt keskustelua siitä, kuinka matkailun kehittämisen johtamista ja seurantaa sekä kehittämiseen osoitettavia panostuksia voitaisiin tehostaa. Ratkaisuna voisi olla toteuttamissuunnitelman laatiminen niistä keinoista, joilla voidaan ohjata tulevalla ohjelmakaudella kehittämishankkeiden suunnittelua ja rahoittamista tavoitteiden saavuttamiseksi.

Elina Järvinen
projektipäällikkö
SeAMK

Guide – Tiedolla kestävää matkailua -hankkeen rahoittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Manner-Suomen maaseudun kehittämisen maaseuturahastosta. Hankeaika on 1.12.2020-31.12.2022.

Lisätietoja: elina.jarvinen@app-staging.seamk.hion.dev, p. 040 868 0610